

Lo Somentent

DIARI CATALANISTA D'AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari i en les principals Oficines d'aquesta ciutat i de fora.
A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dimecres 4 d' Octubre de 1902.

ANYS VII NUM. 4.305

Redacció y Administració: Arrabal baix Jesús, 4.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes: Ptas. 1'25
En provincias, trimestre: " 4'
Extranjer y Ultramar: " 8'
Anuncio, á preus convencionales

TRIPLE AYGUA NAF SERRA (Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre. Es de un agradable sabor y delicat perfúm.

FARMACIA SERRA.-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyora Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Haventse presentat á la meva clínica la Sra. D. N. N. afectada de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsa, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps eobrá apetit y forsa y se li regularisaren las reglas.
—Dr. Letamendi
Senyors Climent y Companyia.—Tortosa.— Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrófula crónica. Cansat d' usar sens cap resultat, quantas emulsions y reconstituyens se preconitzan pera aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació completa.—Dr. Letamendi, Catedratic de Barcelona.
Exigeixis lo llegendim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expén altre del mateix nom.

LOT LOT LOT LOT LOT LOT LOT

AMARCH LOT TÓNICH

APERITIU-CORROBORANT-FEBRIFUGO
THE COSMO S. EN C. Y DE C. EN P. BARCELONA

L' us d' aquest TÓNICH ej' rceix una acció estimulant sobre l' aparato gastro-intestinal aumenta l' apetit y facilita la digestió. La nausea, el vòmit, los vòmitos, lo mareig paran casi sempre prenent una ó dos copes tas d' aquest tónich. En las localidades pantanosas, ahont existeix lo paludisme, es indispensable son us, donchs es febrifugo, com justament ho declaran molts Metjes célebres, que l' han indicat y segueixen indicantlo com medi efíca pera precaveres de las calenturas.
Prendre una ó dugas copetas d' aquest tónich á diari, vol dir cuidar ab esmero la propia salut.
Se prentab aygua, sífo ó pur: avans de menjar com aperitiu; després com digestiu.

AGENT GENERAL EN REUS, JOSEPH MARTORELL S. en C.-Carrer Monterols número 30.

BETZINA DALMAU

Aquesta nova essencia de extraordinarias proporcions disolvents de la grassa, no te rival en cap dels preparats que fins al dia s' han vingut empleant pera treure las tacas, no sols de la roba, panyos de billar, tapisos, halajas de totas classes etc., etc., sino de velúts, sedas, sombreros de feltre y en especial pera ls guants.
Sa química composició fa que siga mes volátil que l' éter y que desapareixi la taca instantáneament sens perjudicar lo color de la prenda y sens que deixi l' olor repugnant y desagradable de tots sos similars.
DE VENTA EN LAS DROGUERIAS Y FARMACIAS
AL ENGRÓS: Magatzém de drogas y productos químicos farmacéuticos de
M. Dalmau Oliveres
PASSEIG DE LA INDUSTRIA, LLETRA B.-BARCELONA
REPRESENTAT PER AQUESTA PLASSA: PERE PUJOL

AVIS ALS QUE VAJIN Á LAS FESTAS DE BARCELONA
No olvideu d' anar al
TEATRE DE NOVETATS
á admirar lo grandíós espectacle cómic-hirich-bailable
EL ANILLO MÁGICO
Presentat ab un luxó enlluernador.—21 magníficas decoracions—500 riquíssims trajes—40 bailarinas—100 figurants—100 comparsas—40 coristas—40 profesores d' orquesta—Banda militar y la célebre parella absoluta de ball
VISCONTI DE VINCENTI
TOTS LOS DIAS EL ANILLO MÁGICO.

GUANOS
FABRICATS PER LA CASA MASSÓ Y FERRANDO
Superiors á 20 y 22 pessetas lo sach de 70 kilos
Especial pera vinyas á 13 pts.
Lo propietari que vullga conseguir bonas cullitas que probi los guanos dels senyors
MASSÓ Y FERRANDO
REUS

POLÍTICAS
La farsa dels libteraris esti ja descaradament manifesta.
Tenintne uns casnts d' aquests de fogats pera moure escandols ja s' pot jugar ab las garantissas.
Que convé fer caure la venjansa dels centralistas contra Catalunya, donchs, apa, á fer treballar als que propagan la destrucció, aqu-ts si be son un perill pera la humanitat, no falta per qui son un poderosíssim auxiliar. Ab ells, quan aixis convé, se pot encadenar y castigar als catalans que tractan de imposarse als que tant malament administran.
Bona prova de la protecció que reben dels funestos centralistas la trobaran en lo següent telegrama:

"Madrid, 28.

"En contestació al telegrama que'l ministre de la Governació havia rebut donant-li compte d'haver sigut agafada la propagandista na Teresa Claramunt, en virtut d'ordre del capità general de Catalunya, lo senyor Moret ha telegrafiat al alcalde de Puerto Real manantli que posés immediatament en llibertat a n' aquella llibertaria."

D'aquesta manera ja's poden fer lleys de repressió que no s'aplican a qui deuen en la majoria dels casos.

Potser la llibertat de la Claramunt abeeix a algun nou plan.

Potser tenia d'anar a firmar la nómina.

Potser... volia confessarse lliurement.

Qui sab, mare de Deu, lo que hi pot haverhi després de la llibertat.

També podria ser que ab un gran esbaldor llibertari s'aturés la crisi.

No passaràn tres mesos que'ls fets no'ns ho donguin a coneixe.

REVISTA DE MERCAT

Los blats aquesta setmana han estat regulars las operacions fetas, havent quedat sostinguts los preus.

Las avellanias y ametlles continuan sostinguts los preus, creyentse que a últims d'Octubre s'iniciará la baixa.

Los espèrits han tingut durant aquesta última setmana una petita pujja, esperantse que dintre poch s'aumentará a causa de la deficient cullita dels vins.

Los vins continua encalmada sa exportació, esperantse que a l'entrada d'hivern aumentará; los preus continuan sostinguts y ab tendencia a l'alsa a causa del desastrós resultat que donan las cullitas a mol as comarcas.

Los olis a causa de lo poch important de las existencias y lo poch favorable que es presenta la cullita a Andalucía fa que quedin sostinguts los preus y ab tendencia al alsa.

Los preus corrents del mercat celebrat ahir foren los següents:

Atmetlla.—Molla a 50 pessetas los 50 50 kilos. Comuna a 17 y 1/2 pessetas cortera de 70 litros.—Esperansa de 20 a 22.

Avellanias.—Propietari a 35 pessetas la nova lo sach de 58 40 kilos, porgada a 37, negreta escullida a 42; grá 1.ª a 55 pessetas y 2.ª a 53 quintá de 41 60 kis.

Anissats.—Pur de vi rectificat concentrat doble de 19 1/2 a 57 duros la bota de 480 litros. Sencill 17 1/2 a 47. Corrent concentrat doble 19 1/2 a 55 duros la bota de 480 litros, sencill 17 1/2 a 45, duros t. ó b. Tarragona.

Blats.—Urgell y Aragó de 17 a 19 pessetas cortera segons classes. Rus a 18 pessetas los 55 kilos, del país de 13 a 14 pessetas cortera.

Canyas.—San Rafael de 190 a 52 duros la bota de 450 litros, de 180 a 49 1/2 duros ab casco y s. ó b. Tarragona.

Esperits.—Destilat de vi de 35º a 90 duros los 68 cortés. Rectificats selecte de 39 a 40º de 102 a 104 duros, los 500 litros segons marcas Valencians rectificats de 39 a 40º a 95 duros, aragonesos a 100 duros los 500 litros sense casco.

Garrofas.—a 35 rals quintá.

Moresch.—Blanchs del país a 14 pessetas cortera. Grochs de 14 a 14 50.

Mistelas.—Negra del camp de 35 a 40 pessetas carga. Priorat a 45. Blancas de 38 a 42.

Olis.—Del camp de 18 a 19 rals cortá, Urgell de 14 a 15 rals. Andalusos de 13 y 1/2 a 13 y 3/4 rals.

Ordi.—de 7 a 7 50 pessetas cortera de 70 litros.

Patatas.—a 4 pessetas quintá.

Vins.—Negre del camp y baix Priorat de 5 1/2 a 6 rals grau y carga. Verges rosats de 5 a 6. Ensofrats de 5 a 6 1/2. Priorat superior de 5 a 33 pessetas carga.

Blanchs de 10 a 15º forsa de 6 a 6 1/2 grau y carga. Ensofrats de 5 a 6.

Veremas.—Negra de 5 y 1/2 a 6 pessetas y blanca de 6 a 7 pessetas segons classes, haventse pagat algunas classes especiales blancas entre 8 y 9 pessetas.

Reus, 29 Setembre.

Realitat práctica del programa catalanista

(Continuació)

La ensenyansa primaria la sostindrà'l municipi y en son defecte la comarca; en cada comarca etc. (continuació base 15.)

Qui millor que'l municipi coneixedor com deu esser de los necessitats d'una població pot sostenir l'ensenyansa primaria? y en cas que aqueix falti, vé la comarca y ella sabrá sas propias necessitats y no desde'l Centre ahont apenes poden saber si tal comarca ó municipi existeix. Y al sostenir aqueixa ensenyansa, se compren que'ls mestres no's trobarian com are molts sense cobrar son migra sou; s'ensenyaria ab mes amor, paciència y interés, ja per no faltar lo sou ja perque obrant lo municipi autonomicament lo profesor cumpliria més qu'are son deber ja que sempre tindria al desso bre una inspecció cosa qu'are aixó de l'inspecció si's fá se fá cumplir l'expedient. Ja paguem un Inspector general de instrucció pública ja, més que poch recorre las escolas que han d'esser objecte de sa inspecció en altre temps aixó's castigaria ab la cesantia ó altre castich, mes avuy com que per regla general estan recomenats per algun cacich, qu' es cas de disgnstar al tal panxa contenta.

Avuy veyem per desgracia, escolas públicas sens ventilació, ni llum ni las demás condiciones higiénicas pera garantir la vida dels alumnes y tot passa, tot. En altres nacions posan un particular empenyo en que las escolas reuneixin las necesarias condiciones de la higiene, aquí al Govern aixó lo té sens cap cuidado y en lo que posa empenyo en que's construeixin bonas plazas de toros pera que com deya mes amunt lo poble s'embruteixi y surti a alborot perdia. En altres nacions se guarda atenció a l'ensenyansa particular sempre que compleixi com deu, aquí los mestres particulars, encar que tinguin lo corresponent titol no mereixen cap respecte, se'ls desprecia, quant s'haurian d'apludir ja que no es cap luero fer de mestre, sino un verda der sacrifici y engare avuy se'ls obliga, per que al senyor Romanones l'hi ha dat la gana, a una inspecció que volen dir d'higiene y no'n té res, sino l'onom, en la que obligan als profesors a presentar un sens fi de documents, per supost en paper sellat, que's a lo que's vá, certificats de notaris y arquitectes, com si la butxaca dels esmentats profesors, fos la de'n Rothschild que diñuen que's tant rich.

S'establiran escolas prácticas d'agricultura, d'art y oficis, de comers etc. Cosa lloable es aixó y més si's ténen en compte al establirse las propias necessitats de cada comarca.

Per fi dividint y especialisant las carreras, evitant las ensenyansas enciclopédicas es com se pot traure profit de l'ensenyansa. Ja diu l'adagi, home de molts oficis pobre segur y parodiant l'aytal adagi podriam dir, home de molts llibres burro segur. Perque a un individu que mostra afició a seguir la carrera de abogad per exemple, se'l fá estudiar, botanica, química, mineralogia y altres cursos? perque a en que nostre interés en volguer ser metje, se'l omple de filosofia, lògica, ética, retórica, y demás embullis? De que li servirán de fer las receptes en vers? Jo crech que'l principi de dividir y especialissar las carreras, que segons lo programa catalanista, deurá informar los plans d'ensenyansa es una de las mellor solucions pera la reforma de l'ensenyansa, y com que's una de las mellors solucions, no tingan por que cap Ministre d'Instrucció siga capes de dictarla pera ferla regir. Demostrarían esser massa sabis y no volen passar per tant.

Base 16. La Constitució catalana y'ls drets catalans estarán baix la salvaguardia

del poder executiu catalá y qualsevolga ciutadà podrá deduhir demanda devant dels tribunals contra'ls funcionarios que la infringeixin.

Aqueixa base vé a ser com la torna que fa cauro la balansa, vé a ser una confirmació de totas las demás y un arma pera que flos l'ultim fill del poble pugui demanar justicia contra qui compregui que ha faltat. No es alló de nostra constitució vigeut de que la persona del Rey es sagrada ó inviolable, molt menys. L' historia nos parla del memorial de greuges, nos parla de Fivaller devant Ferrant d'Antequera, y taats altres cassos y com aquets cassos en que si's volia trepitjar lo pactat, las corts res de diners entregaban al Rey, ó tot lo poble surtia en defensa del Concell de Cent, aixis fora al deduhir demanda contra algun funcionario y no com avuy que tot's acaba con irregularidades que son pequenas faltas que han validó una ligera repressión y ab ministros responsables que may responen de res. ¿Es possible ó no es possible nostre programa? Som utópichs al propagarlo, defensarlo y per ell sacrificarnos? La resposta no es gens discutible. Entre uns governs barreja de constitucionals, parlamentaris y poch democrátichs, essent realment los manguiejadors los presidents, els concells de ministros y quefes dels partits turnants sens que ni el quefe del Estat ni las Corts imposin ni paguin imposar cap estorp a sa voluntat sobirana y omnipotent, y nostre programa lliberal y democrátich a llum viva, la tria no's fá penosa. Tonto fora qui optés per lo primer.

Sols la genteta de baixa estofa, surtits algunas voltas de las gacéllas d'un periodich ó procedent de pronunciaments militars ó de las barricadas, afanyosas sempre de poder y riquesas que'ls posin a cubert de lo que'ls puga esdevenir, sols aqueixa munió d'empleats que per no doblegar l'espina da per trevallar l'han de doblegar mil voltas mes pera cumplimentar als seus protectors, sols los cacichs y caciquets que tenen en feudo pobles y vilas, sols aquets no's conforman ab nostre programa, no perque vegin que siga absurdo y dolent, al contrari perque comprenen que d'aqueixa manera se'ls acabarà'l turró y haurán de sirgar, com habem de fer nosaltres. Per aixó y per res més no si volen conformar y per aixó hi posan taats destorps fins que una voluntat de tots los bons catalans, escombrí a tota eixa gentada. L'envihi alló d'hont ha surtit, posi las peras a quarto als cacichs y demás comparsa y surrará aqueix programa de reivindicació moral y material de Catalunya.

J. MORERA Y SOLER. 25. IX. 1902.

Secció oficial

REGISTRE CIVIL

del dia 30 de Setembre de 1902

Naciments Merce Queraltó Llorens. Matrimonis Francisco Rogé, ab Teresa Batista.—Erandano Franch, ab Maria Ciré. Defuncions Hortencia Macaya Rosell, 25 anys.

SECCIÓ METEOROLÓGICA

OBSERVACIONS

del dia 30 Setembre de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispart.

Table with columns: Horas d'observació, Barómetro aneroide, Gran d'humidat, Pluja en 24 horas, Aigua evap. en 24 horas, Estat del Cel, TEMPERATURAS (Máxim, Minim, Ter. tip., Direcció), VEN, NUVOLS (Clase, Cantid.).

Calendari catalá

Sant d'avuy.—S. Angel. Sant de demá.—S. Leoderagi. Surt lo SOL a las 5 h. y 56 m. y 's pon a las 5 h. 43 m.; surt la LLUNA a las 5 h. 53 m. y 's pon a las 5 h. 30 m.

MERCATS Dilluns de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Espuga de Francoll.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Espuga de Francoll.

CRONICA

Lo SOMATENT se ven a Barcelona en lo kiosko "El Sol", Rambla del Centro.

La secció dramática de la societat La Palma inaugurarà'l viuent diumenge la temporada d'hivern en lo teatret de la nomenada societat posant en escena las comedias "A las foscas" "L'ocasió fa'l lladre" y "La Buena sombra", sarsuela.

Si avuy a l' hora de costum se reuneixen prou número de senyors regidors, l' Exm. Ajuntament celebrará la sessió de primera convocatoria corresponent a la present setmana.

Al agent de policia Anton Ramirez, alias "Memento", avans d'ahir al mati, al pujar a un a Barcelona tranvia li van afeytar lo relloge com al més infelís ciutadà.

Dilluns al mati un agent de policia's va presentar al local del Orfeo Catalá, a Barcelona, manant que al costat de la bandera catalana, que allí onejava, n'hi possessin una d'espanyola, ó retiresin la que hi havia. Se feu l'últim.

Ha cessat en la direcció del setmanari "Catalunya Artística", lo distingit escriptor en Joaquim Ayné Ravell, havent entrat a substituirlo l'ilustrat periodista en Diego Priu.

A las onze d'aquest demá tindrà lloch al Institut provincial d'aquesta ciutat la obertura oficial del curs académich de 1902 a 1903, a quin solemne acte hem sigut atentment convidats.

Agradim la deferencia.

Hem rebut un exemplar de la revista "El Exportador Español", important publicació de propaganda de diferents productes.

Per descuit involuntari deixarem de donar compte en lo número de diumenge, de la funció dramática que tingué lloch per la tarde del indicat dia en lo "Patronat Obrer" d'aquesta ciutat, a quin acte se'ns havia convidat.

Ahir tornarem a disfrutar de un dia esplendit en llum y bastant templat.

Ha sigut processat pel Jutjat d'Instrucció, don Joan Plá, Director del periodich "La Verdad", de Tortosa, denunciat oportunament per l'Alcalde accidental d'aquella ciutat don Manuel Domingo, qui cregué calumniós pera sa autoritat, la publicació del article titulat: "Manifestacion separatista" insertat en lo número del 5 de Setembre.

S'ha publicat lo número 27 de la excelent revista "La Naturaleza", quin sumari es lo següent:

"Terremotos y volcanes, (continuació), per D. de Cortázar.—"Progresos de la Astronomia. Mecánica estelar y espectro-fotografía, (continuació), per Victoria F. Ascarza.—"Instituto Pedro Mata", de Bena. Característich del Frenocomi científich (ilustrat), per A. Galcerán Granés.—"Las desgracias en los tran-

vias, por D. de Cortazar.—"Calificación por medio del gas acetileno," por S. Cabello.—"Inclinación magnética de la Tierra en la antigüedad," (Ilustrat), por E. Casas Gaspar.—"El modo de ser actual del Universo extraplanetario ó definitivo?," (continuació), per Manuel Crespo y Lema.—"Ingeniería," per C.—"El platano rival del trigo," per C. de Valde-flores.—"Notas varias: Empleos agrícolas de la turba,"—"La telegrafía sin hilos,"—"Patología humana,"—"Noticias,"

EL ALBA

La Junta de Govern d'aquesta societat, en reunió celebrada lo dia 16 del actual y a petició de varis socis, han acordat admetre sens satisfec dret d'entrada, fins al 31 del proper Octubre, a cuants desitjin ingressar com a socis de número.

Reus 17 de Setembre de 1902.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de torn, Jaume Coll.

D. MANEL DE PEÑARRUBIA

Procurador dels Tribunals
Ha traslladat son despatx a la
Rambla de Sant Joan, número 30-3er.

TARRAGONA

Interessa molt
sapiguer que a la ciutat de Barcelona y carrer de la Diputació núm. 435, sucursal de A. Salvati Costanzi se fan verídaders miracles en los malalts de mals venèreos en general y especialment sífilítics encar que siga la dolencia hereditari.
Pera més detalls lleigeixis en 4.ª plana "Milagrosos confites ó Inyecció anti-venèrea y Roob anti-sífilítico COSTANZI,"

DEL ESTRANJER

Paris 30.
La mort d'Emili Zola

Lo cadavre del gran novelista en Emili Zola està exposat en una abitació del primer pis del hotel ahont vivia y 'l cobreix un llen-sol.

De totes parts de Fransa se reben telegramms donant compte de la sorpresa y emoció extraordinaria que ha causat la mala nova.

Ahí va arribar del camp y va posarse al llit, ahont se l'ha trobat despulpat tenint lo vestit a terra.

Aixó ha fet creure que havia tractat de obrir la finestra del quarto y ha caygut defallit.

Los seus criats han entrat a la habitació d'en Zola, quan passada la hora de costúm, observavan que dintre regnava gran silenci.

A dintre de la habitació ahont ha mort també hi havia dos gossos, que no han suferit cap sintoma d'asfíxia.

Havent vist los criats que Zola encare estava viu, han avisat als metges, pero han sigut inútils tots los seus esforços, puig ha mort a las onze del matí.

Las opinions están molt divididas sobre las causas de la mort, puig mentre algunos la crehuen deguda a una desgracia, altres suposan que s'ha suicidat.

Tothom espera que parli la muller del difunt, que podrá explicar datos del succeés.

Però la creencia general es que la mort fou produhida per asfíxia a consecuencia dels vapors metílics de la xemaneya.

Se diu que Zola no volia que s'encengués la xemaneya, pero los criats ho feren pera fer desaparèixer l'humitat.

Horrorosa tempestat

Roma.—Una horrorosa tempestat d'aygua y vent huracanant qu'ahir va desencadenarse a Cantanaro y Messina feu sortir los rius de mare, inundant los camps ribereys y destruint ponts, casas, lo telegrafi y camins.

S'ignora si hi ha hagut victimas, suposant-se, no obstant, que dehen esser nombrosas, lo qual no pot saberse per estar interrompudas las comunicacions.

Eduart VII grave

Telegrafia de Munich que per allí ha pres molt peu lo rumor de que 'l rey d'Inglaterra torna a estar molt grave a consecuencia d'una larangitis aguda, haventhi perill imminent de que 'a torni cego.

Secció comercial

CAMBIS CORRENTS
en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 d'f.	—	33'40	—
" 8 d'v.	—	—	—
" vista.	—	—	33'75
Paris 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'f.	—	—	—
" vista.	—	—	34
Marsella 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Perpignan 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Hamburgo 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—

Cambi anterior de	Diner	Paper	Oper.
Gas Reusense.	—	625	—
Industrial Farinera.	—	675	—
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	—	750	—
Manufacturera de Coton.	—	125	—

C. Reusense de Transvías.	—	30	—
C. Reusense de Transvías privilegiadas 5 per 100.	—	500	—
Electra Reusense.	—	—	—
Manicomio de Reus.	—	—	—

J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ
Carrer Santa Agna, 19.

	74'33	BARCELONA
Interior	74'33	BARCELONA
Amortizable 5 p 100	94'35	Francs 34'40
Colonial	66'75	Lliuras 33'82
Mercantil	—	MADRID
Norts	57'95	Interior 74'20
Alicants	92'	Francs 34'20
Orensens	32'50	PARIS
Obs. Fransa 2 1/2	58'12	Exterior 87'55
Id. Almansa 5 0/10	—	Norts 204'
Id. Id. ayg	—	Alicants 326'

Descompte de cupons.—Anticipo per titols.
Compra y venta al contat y a plassos de tota classe de valors espanyols ó extrangers.—Comprobació y gestió de son cobro cas de sortir premiats dels titols amortisables favoregut en los sorteixos ab primerer.—Suscripció a totas las emissions é informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriures.—Contas corrents ab interés.—Compra de monedas d'or y bitllets detots los paisos.—Giros sobre las principals plassas.—Operacions de Borsa.

BOLSI DE REUS

	74'32	Cubas del 68
Interior	74'32	Cubas del 68
Colonial	66'75	Cubas del 90
Orensens	32'50	Amortizable 94'40
Norts	57'95	Ob. 5 p. 1. Almansa 103'87
Alicants	91'95	Id. 3 p. 1. Fransas 58'07
Vitalici V.	—	Id. 3 p. 1. Orense 50'62
PARIS	—	MADRID
Exterior	—	Interior 74'20

GIROS
Paris 34'40. Londres 33'82
TELEGRAMA DE PARIS
Exterior. 88'02
Portugués 30'90
Rio Tinto. 1094'
Norts. 204'
Alicants. 326'
Se reben ordres pera operacions de Borsa Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Borsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paisos.

ANUNCIS PARTICULARS

AVIS

La duenya de l'antiga y acreditada fonda d'Isidro, té lo gust d'oferir a sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, a més de cotxes pera 'l servey a las estacions y a domicili, luxosos y cómodos landaus, factons, carretelas y berlinas pera casaments, bateijos y enterros, als preus corrents en aquesta plassa.
També lloga lleugeres y cómodas tartanas pera viatjes als pobles circumvehins y als masos.

CLÍNICA DENTAL

de Don Fulgenci Agustí Aleu
Cirujá-Dentista de la Escola de Medicina de Madrid; ex-deixeble del Dr. Almenara de Madrid y dentista del Hospital de San Pau y Santa Tecla de Tarragona et., etc.
Tractament de las enfermetats de la boca y dents. Extraccions sens dolor. Orificacions, empastes y tota classe de obturacions.
Construcció de dents, dentaduras y aparatos de totas classes y emple de tots los anastichs avuy coneguts
Reb a Reus tots los dilluns y divendres de 9 matí a 5 de la tarde. A Tarragona tots los demés dias.
Arrabal de Sta. Ana núm. 1, principal.—REUS

ACADEMIA FROEBELIANA

Baixa advocació de Ntra. Sra. de Montserrat, la direcció literaria de la senyoreta Maria Fabra y la espirital del Rvd. don Enrich Prats, Pbre.
En aquest acreditat establiment quedan, desde lo 1er. de Setembre, obertas las clases de lra. ensenyansa y la especial de párvuls.
Además hi haurá classe de labors, francés, solfeig y piano, dibnix y pintura y corte.
S'admeten alumnas internes, mitj pensionistas y recomenadas.

Carrer de la Presó, número 22

GRAN RIFA NAVAL

Autorisada per R. O. de 11 Abril 1902
Se sortejará a Madrid lo dia 31 d'Octubre de 1902 en unió de la Loteria Nacional de la mateixa fetxa.
Constará de 32 000 bitllets al pren de 50 pessetas cada un dividits en décims a 5 pessetas. Los premis y reintegros serán en número de 3548 y lo pago dels mateixos se farà sense cap descompte.
Premi Major 126.550 pessetas.
La Administració de Loterias d'aquesta Ciutat ven dits bitllets.

CLÍNICA DE MASSATJE

P. DURÁN, METJE-CIRUJIA
Carrer Osset núm. 1, pis primer, cantonada al de la Presó.—Reus
Ab lo massatge manual y vibratori s'obtenen rápidas y orpendents curacions en las enfermetats següents:
Articulars.—Esguinzes, Torceduras, Lumbago (luminat), Luxacions, Fracturas, Artritis traumáticas, etc.
Nerviosas.—Insomni, Histerisme, Jaqueca (migranya), Gastralgia, Enteralgia, Sciatica, Corea (ball de San Vito), Ataxia rocomotriu, Tremolor en las mans dels escribes, etc.
Generals.—Anemias, Clorosis, Asma esencial, Palpitacions, Dispepsias, Astriccions de ventre y Cálculs renals y hepáticos, etc.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS
HORT DE PAU ABELLO
Se ven en lo carrer del Roser, 4.

B. SANTOS Y VALL

Oferix la cooperació activa y formal als catalans, no residents a Madrid qu'hi tingan ó vulgan establirhi negoci.

Alcalá, 110, 2n. eta.—MADRID

TELEGRAMAS

Madrid 30.
Loteria
En lo sorteig celebrat avuy han surtit premiats los següents números:
Primer premi, 100.000 pessetas, número 4.574, Xativa-Madrid.
Segon premi, 40.000 pessetas, número 4.990, Vigo-Madrid.
Tercer premi, 20.000 pessetas, número 28.356, Alcalá de Henares.
Premiats ab 1.500 pessetas los següents números:

361, Barcelona; 1.162, Tárrega-Madrid; 5.900, Badalona - Madrid; 6.547, Logroño-Bilbao; 7.626, Araal-Saragossa; 7.692, Málaga; 7.918, Puerto de Santa Maria-Madrid; 13.496, Sevilla-Valladolid; 15.270, Saragossa; 15.911, Madrid; 16.836, Segovia-Madrid; 17.900, La Linea; 18.408, Las Palmas-Madrid; 20.961, La Linea Madrid; 21.571, Bilbao; 21.742, La Unión-Madrid; 22.705, Tortosa-Bilbao; 24.489, Bilbao; 25.213, Cadix-Barcelona; 27.323, Granada-Barcelona; 29.948, Cartagena; 30.199, Valencia; 31.006, Valladolid; 31.635, Lorca-Lleyda, y 31.705, Madrid.

«Tobalito»

Diuen de Cadiz, que la mare del malfactor «Tobalito», després d'haver obtingut la promesa de que no s'condemnaría a mort al seu fill, ha delatat lo parader d'aquest a la policia.

Personal

Telegramas de San Sebastian anuncian la arribada del general Weyler y del comte de la Union, que va portar a Roma la contestació a la nota del Vaticá, y la sortida cap a Madrid y Burgos respectivament, del duch de Tetnan y del comte de Liniers.

Banquet a Canalejas

Telegrafia de Murcia que s'ha verificat un banquet de trescents cuberts en honor del senyor Canalejas, lo quin ha pronunciat un brindis dedicat als personatjes que s'feren immortals per la patria y que procedian del poble y del exèrcit y treballaren per l'engrandiment del pais.

Ha dedicat alguns paragrafs a enlayrar al soldat espanyol y s'ha declarat partidari de la cultura popular, enaltint la missió educativa de la premsa.

En Canalejas ha acabat brindant pel Rey y pel poble Murcia, rebent de la concurrencia una ovació aixordadora.

Consell del Banch

S'ha tornat a reunir lo Consell del Banch d'Espanya pera ocuparse de la cuestió dels Cambis.

Entre altres acorts s'ha pres lo de establir agencias a Paris y a Londres, que s'encarregarán del pago del cupó y farán lo servey de Tresoreria y s'aixamplarán las operacions quan se vegin los resultats que donguin.

Los coros den Clavé

Noticias de Córdoba diuen que 's coros den Clavé han sigut objecte de continuadas ovacions en los concerts que han donat a la plassa de toros, a la plassa de Colón y al Circol de la Amistat.

Telegramas oficials

Al ministeri de la Governació s'ha rebut los següents telegramas oficials:
De Oviedo.—S'ha sospès lo meeting projectat pera commemorar l'aniversari de la revolució de setembre.

De Cadiz.—Ha sigut agafat lo famós lladre «Tobalito».

Ha sigut entregat al jutje que'l reclamava. De Segovia.—Ha mort lo director del Institut don Epifani Ralezo.
Lo cadavre será embalsamat, pera traslladarlo a Salamanca.

IMP. CARRERAS Y VILA.

SERVEY DE FERROCARRILS

NOU HORARI

LÍNEA DELS DIRECTES

De Reus a Barcelona

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include Surtida Correu, Expres, Mixto, Merc., and Correu.

De Barcelona a Reus

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include Surtida Merc., Mixto, Correu, Omb., and Expres.

De Reus a Saragossa

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include Surtida Correu, Mixto, Expres, and Merc.

De Saragossa a Reus

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include Surtida Expres, Mixto, Merc., and Correu.

LÍNEA DEL NORT

De Reus a Lleyda

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include Surtida Correu, Mixto, and Merc.

Lo tren que va col·locat en últim terme no més arriba a Vimbodí...

De Lleyda a Reus

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include Surtida Mixto, Correu, and Merc.

Lo tren que va col·locat en últim terme surt de Vimbodí...

De Reus a Tarragona

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include Surtida Mixto, Merc., and Correu.

De Tarragona a Reus

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include Surtida Correu, Merc., and Mixto.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU

Servey de trens que regeix desde 1 dia 29

Setembre de 1902 y notas útiles para viajeros

Surtidas de Reus al matí

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include Surtida de Reus al matí and Surtida de Salou al matí.

Surtidas de Salou al matí

Table with 2 columns: Train type and time. Rows include Surtida de Salou al matí and Surtida de Reus al matí.

Notas: Tots los trens s'aturan als püentons de costúm...

Los que surten de Reus a las 4:10 matí y 6:17 tarde, enllenan a Salou...

Los que surten de Salou a las 4:56 matí y 7:40 tarde, recullen para Reus...

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilitich

COSTANZI

Mils y mils de celebratats mélicas, després d'una llarga experiéncia, s'han convenut y certíficat, que para curar radicalment...

Prep de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos, pesetas 1. Roob anti-sifilitich y anti-herpétich, pesetas 4.

Societat general de Transports marítims a vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE SETEMBRE DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Setembre directament para Montivideo y Buenos Ayres lo mag nífich y rápit vapor francés

ITALIE

Consignataris a Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40—REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca para senyora, botons y botonaduras para camisas, paraigüas, sombrillas, bastons, petacas, cigarreras, carteras, targeters, moneders, boquillas y elástichs.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, temples, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectórichs y escultórichs para iglesias, etc.

PREUS REDUHITS

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments para tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos.

TRULLAS.—BARCELONA

Máquina de corrent alternativa para la utilizació d'energia a gran distancia. Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catalachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona. Andreu Calsal.—REUS.

LA GRESHAM

COMPANIA INGLESA

de seguros sobre la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1818

Polissas indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo diposit exigít per las Lleys fiscais vigen's com garantía per los seus assegurats a Espanya.

Oficina para Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell

A Reus: dirijirse a don LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

LA PALATINE

Compañía inglesa

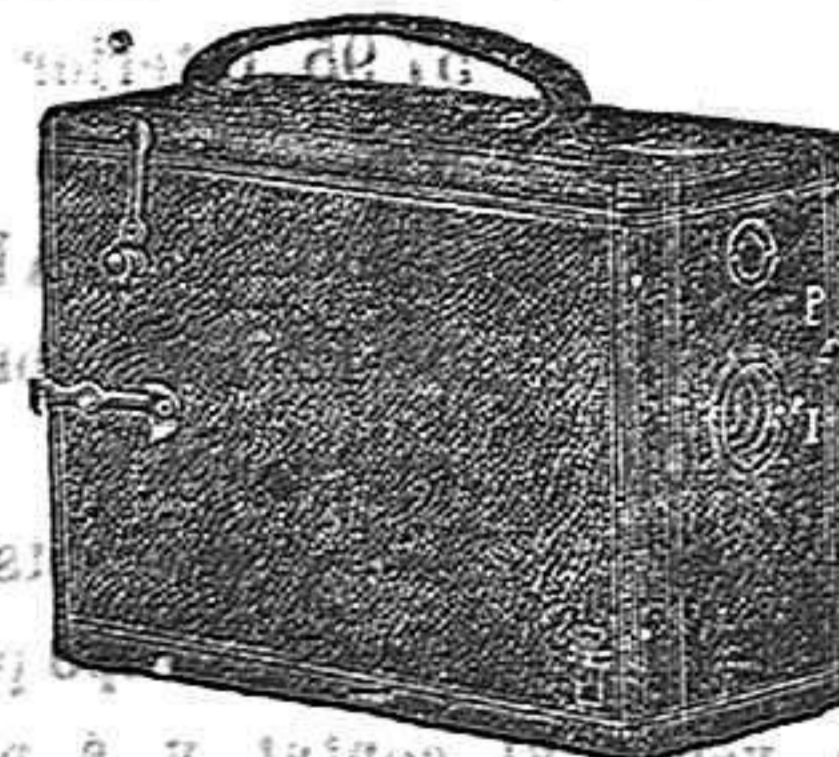
de segues contra incendis, explosions y accidents

Oficina para Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse a D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

FOTOGRAFOS Y AFICIONATS

A LA FOTOGRAFIA

La casa Martra acaba de rebre un nombre sortit dels ultims adelantos en material fotogràfic. Paper Bromidry ab lo que s'obtenen las mellors probas artisticas...

FONDA Y RESTAURANT D'EUROPA

D. ANTON BARDOY

HABITACIONES Y SERVEYS INMILLORABLES.

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ DE LA PLANA

Certificat núm. 9.909

Don Joseph Muñoz, Metge Titular de Vergel, districte de Denia.

Certifico: Que desde fa dos meses vinch formulant l'Elixir Verdi, havent obtingut molt favorables resultats, especialment en una dona casada de non que venia sufrint una pertinás gastralgia...

Lo que tinch lo gust de comunicar para satisfacció de vóstrs y estimal dels pacients.

Se ven en todas las farmacias

PREU 2 PESSETAS

Agent general a Reus, Joseph Martorell,

S. en C.—Carrer Monterels núm. 30.

MARTRA GALANAS, 6, DROGUERIA, REUS.